

(0138)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU.

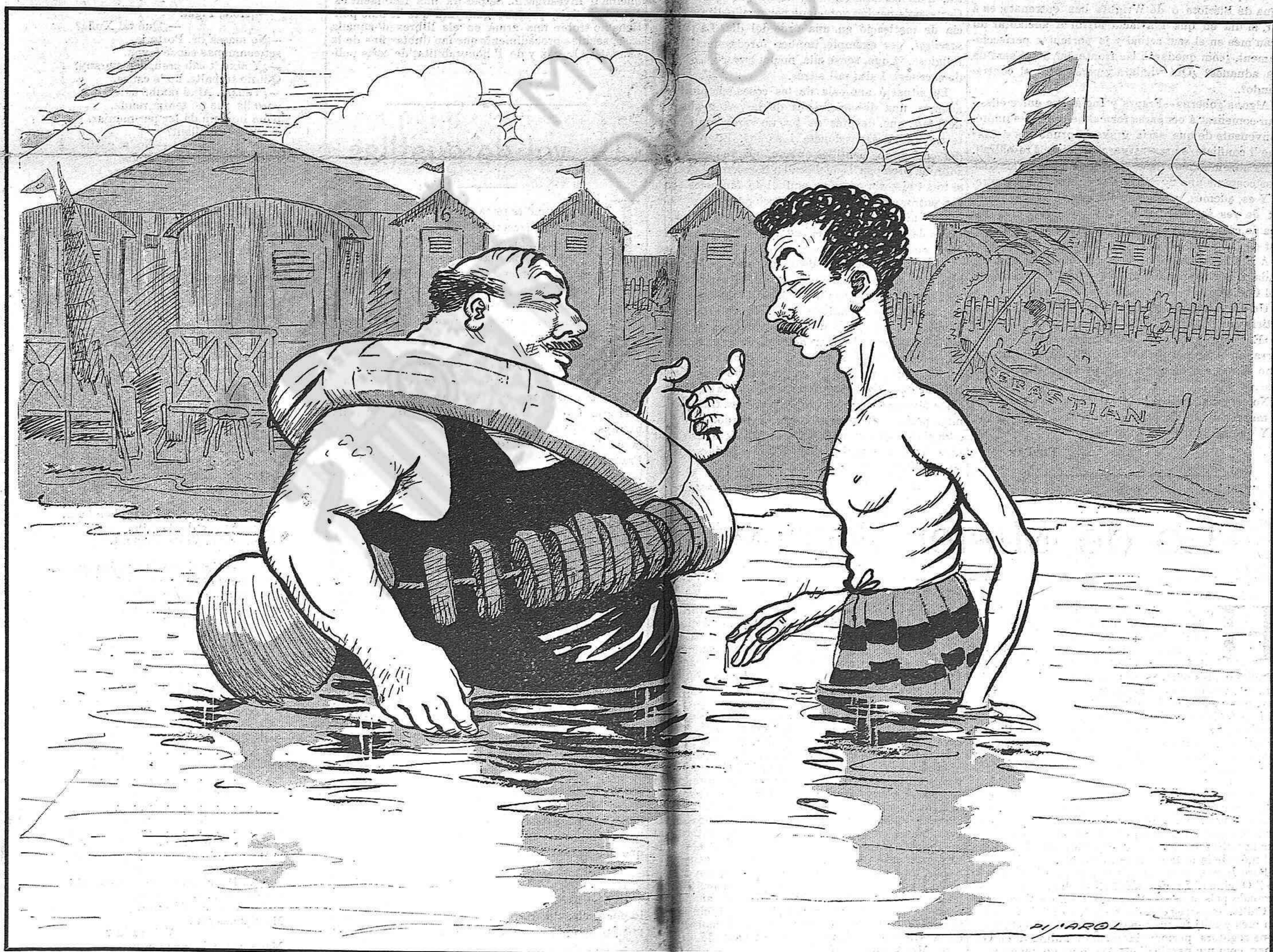
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagorri)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NUM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona, cada trimestre, ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

otraquedat de 1000

Una opinió

—¿No més aquí 's troba fresch vosté?... Jo crech que de frescos n' estém sempre.

Aquest número ha passat per la censura gubernativa.

Le piano està obert. Al atril, una col·lecció d'ayres nacionals ens espera. Comensé l'audiència? Comensémla.

Però... 'ns assalta un dupte.

¿Quina tecla tocaré?

L'una més, l'altra més, totes tenen avuy el seu defecte.

Aquesta està totalment inutilizada, aquella fa desafinar, la d'aquí dóna notes massa estridents; la d'allà molesta l'oïda ab la seva gravetat inop-tuna...

Fessim lo que fessim, la impressió que la nostra música produït hauria de ser forsoament desagradable...

Toquin una iota—ens dirà algú.

—No hi entenem iota.

—O una sardana...

—Tindrà un caràcter massa exclusivista.

—O un zortzico...

—No!... Tocaré lúnich que ara's pot en conciencia tocar: una fuga.

Una fuga... dels temes espinosos; una fuga obligada de discreció y prudència.

Probèm...

—Do-do-do... fa-fa-fa... mi-mi-mi... re-re re...

No ha anat malament, veritat?

Mitj en broma, mitj en serio, la casi-resolució del problema de la navegació aèrea ha vingut a plantearne un altre que ja preocupa no poch a algunes nacions.

El dia en que al ayre hi hagi tan sols mitja dotzena de Blériots ó de Wrights ben entrenats; es dir, el dia en que l'aviació arribi a adelantar un gràs més en el seu actual y ja portentós perfeccionament, ¿com quedarán les fronteres? ¿Qué serà de les aduanas? ¿Qui vigilará y persegirà el contrabando?..

Alguns governs—Fransa y Inglaterra entre ells—han començat a ocupar formalment del assumptu, convencuts de que seria grave imprudència deixar que'l conflicte s'presenti pera decidir-se a resoldre'.

Es absolutament necessari introduhir en las nostres costums una nova legislació: el còdich del ayre.

Y es, además, precis, donchs sense aquest requisit de res serviria la flamant lley, que's crehi un cos de carabiners ó de gendarmeria aèrea, encarregat de ferla cumplir als navegants de l'atmòsfera.

A Fransa sembla que la ponència al efecte designada té ja bastant adelantats els treballs de redacció del Còdich.

Un indiscret ha assegurat qu'en ell hi ha un article que díu així:

«En consideració a las personas que van per terra, no's permet escapir fora del aparato volador, sinó en el cas de que aquest passi per damunt del mar.»

No està mal; pero á la quènta no's ha pensat que al mar també hi ha barcos.

Y que als barcos sol haverhi gent.

PIF-PAF

Lo de Mister Arrow

Ho varen dir alguns diaris, ab tota la serietat pedantesca dels predestinats á equivocarse: la Comissió mixta ha resolt disoldre definitivament las oficinas d'Investigació dirigidas per Mr. Arrow. Donchs bé, las oficinas d'investigació, en lo referent á investigar estaran com l'ànima d'en Garibay, pero en elles l'estiu no ha portat la mandra. Allí tertulietas y jochs de cartas y pronostics polítics y xerramecas sobre 'ls successos. Res de terrorisme, ni rumiar lo que Mr. Arrow els hi pot haver ensenyat. ¿No està pròxima la seva mort? ¿No va cridantlo tothom pels carrers? Donchs á dissetrees, que ni la vida té d'esser tan seria com l'Arrow, ni es qüestió de capificarse per una cosa que està sobre la seva voluntat y que depén d'una Comissió mixta. Y á l'Oficina d'Investigació se distreuen, imitant á n' aquells condempnats á mort que aprofitan las horas de capella pera despedir-se del món de la millor manera possible.

Pero ¿per qué se retarda tant y tant la disolució de l'Oficina d'Investigació? ¿No hi ha una ponència formada pels senyors Valentí y Camp y Verdaguer y Callís, encarregada de resoldre definitivament? Un mes y mitj fa que tenen aquest encàrrec, y els bons regidors permaneixen com l'ànima d'en Garibay, com un parell d'esfinxs que no tenen pera las interrogacions dels pobres empleats que estan presenciant el cap-vespre de las seves nòminas, ni una resposta, ni d'esperansa ni de desengany.

Paraules

E seran permèsas unes paraules sobre la qüestió dels regidors qui votaren contra la protesta redactada pels regionalistes?

L'immortal Pangloss diu qu'el fet de presentar-se a una corporació qualsevulla una proposició, i indica naturalment el dret de votar en pro, de votar en contra o d'abstener-se de votar. L'albir li ha estat donat a l'home pera decidir-se en un sentit o altre, i el sistema de les votacions, sabiament inventat p'els homes, va idear-se a fi de coneix la voluntat de les assamblees, qui, pera esser-ho, no tenen voluntat única i personal.

A Barcelona, avui, els ciutadans tenen sospesa l'integritat de llur ciutadanía, per efecte d'una duple restricció. No es extrany, en conseqüència, que molts pensin: la conducta més racional, en les presents hores, es una suspensió completa de tot judici sobre uns fets que, pesi a totes les potencies humanes, un dia tindran d'esser llargament discussits, perque se ran lo que s'en diu *página histórica*. ¿Es que la censura oficial i la mordaça de la premsa no imposen, per lò demés, aquella suspensió de judici?

Doncs bé: la suspensió de tot judici implica, me sembla, lo meteix la suspensió d'atenuacions, disculpes o excuses, que la de protestes. Aquesta es, al menys, la meua conducta, el pla que jo m'he format i al qual he somessa la meua ploma.—Guarda, que es podenco, com deia el boig cervantí, es avui el lema del meu escut.

Una protesta a mitges, una veritat a mitges, pot esser un dissimul de la veritat, pot conduir a un error sobre el propi judici.

Ademés, a tot-hom pot exigir-se, en aquestes situacions, el silenci; però a ningú pot exigir-se l'acceptació integral del judici d'un altre. ¿Es que la disconformitat no pot venir fins i tot de la redacció d'un paràgraf o de la mera significança d'un adjetiu, d'un substantiu, d'un verb? ¿Es que, en les Corts, no's perden votacions per una petita diferència de matisació en una orde del dia? La paraula *sacrilegi*, per exemple, implica forçosament una religiosa, ja que, sense ella, no pot haver-hi concepte de sacrilegi. I així mil altres.

La situació anòmala de les coses ens produeix, ademés, una desconexió de la veritat absoluta dels fets, que, després de tot, no varen tenir molts testimonis desapassionats i serens. En presència del cùmul de mentides qu'han volat aquests dies sobre la premsa i de boca en boca, un se demana si tota l'història no es un ahir de fa poques hores; i així tot... ja veïu!

A l'Ajuntament de Palma, aquests dies passats, una proposició de protesta sobre lo de Barcelona menaça produir, per l'inhabilitat i l'intemperie de l'arcalde, un conflicte local. Jo voldría que la facultat de sentir naturalment les coses triomfes aviat sobre l'ona d'intolerància qu'ens ha enviat. Perdonéu-me si la meua pretensió es excessiva; però m'sembra qu'a ningú pot exigir-se que presenti el billet de comunió d'una protesta redactada en els precisos termes en que l'ha concebuda una fracció enigmàtica de tota esquerra. I perdonéu-me encara si crec que votar es un verb qui significa donar un si o un no, una bolla blanca o una bolla negra, al davant d'un secretari o d'una urna.

GABRIEL ALOMAR

ta á l'oficina. ¡Oh!, no res, una visita *pro forma*, pera que no's murmurés de la parella de seguretat que'l Municipi ha posat pera la vigilància de la policia investigadora. Els empleats, aborrits, badallaren. Al entrar els seus vigilants s'aixecaren esperverats, pensant que havia arribat l' hora de fer els funerals á la casa. La barba d'en Valentí semblava més llarga y negra y més d'au de rapinya, d'aucell de nit, d'oliva malestrada, el seu nas de juheu. Comensaren á demanar llibres, á regirar papers...

En Valentí estava vermell com un pebrot filosófich. En Verdaguer se mossegava las ungles. Aquell intèrpret, del qual ja n'hem parlat aquí, va tenir temps d'amagarlos, sense qu'en Valentí se'n ha-gués adonat.

—No'ls tenim aquí; no sé ahont estan. Passin un altre dia!

—Els vull ara, els vull veure ara, perque aixó es una infamia!

En Valentí cridava, bellugantsell la barba ab una indignació tan forta com els pés. En Verdaguer continuava mossegantse las ungles. L'intèrpret famóvi agafar las escales apressadament.

En Valentí s'va dirigir plé d'ira com aquells profetas hebreus que portaven una barba com la seva, al despaix de Mr. Arrow. Se saludaren afectuosament. Mr. Arrow, impassible, els hi va dir:

—¿Qué ser eso? ¿Qué pasar?

En Valentí li va explicar tot. Darrera l's llavis de Mr. Arrow se presentava un somriure.

—Ser muy dudoso, señor, quien ser el jefe aquí.

—Oh, no!—va respondre en Verdaguer, ab una ven avergonyida.

—Sí, señor; yo demostrar á V. que ser muy du-doso quien es el jefe aquí.

Mr. Arrow els hi va ensenyar alguns papers y cridant al sargent de guardia, li va fer algunes preguntes que confirmaren que lo que Mr. Arrow deya era veritat y que en aquella oficina havia qui, revesit d'alta autoritat per en Prat de la Riba obra y mana, prescindint de Mr. Arrow. La política de partit y sense escripols desfeyà la labor d'una intel·ligència, intentant recubrir una ignominia ab apariències d'amor per l'ordre y per la justicia.

En Valentí y en Verdaguer, varen sortir de las oficines plens de tristesa. En Verdaguer pensava en que'l senyor Reguant, intèrpret que no interpretaba, havia sofert un contratemps en la seva missió de segar l'herba sota 'ls peus d'algú en aquella casa; en Valentí, per no haver pogut enterar-se de las biografias secretes dels seus corregionalistes.

L'espasa de 'n Damocles se balancea sobre l'oficina d'Investigació. Se perdrà una intelligent escola de policia, pero se guanyará que 'ls odios polítics no trobin una arma en els llibres d' aquella casa, seguit procediments que fan dubtar fins de la bondat d' ànima y de l'honorabilitat de certs polítics.

Un vol de guatillas

Hi ha molts temes á tractar; però casi tots són intractables en aquests dies d'istiu, tant xafogosos. He estat deu minuts plo-ma en mà, davant de las quartilles que m'demanan el senmanal treball pera LA CAMPANA DE GRACIA. Y he decidit, per fi, omplirlas ab una divertidíssima relació de algunes de las mentides incompatibles que la premsa nacional y extrangera ha estampat parlant de la guerra del Riff y de la revolta de Barcelona.

El número de *canards* ha sigut extraordinari. Y á fe que á nosaltres en semblan completament infundades las acusacions que sobre això dirigeixen á la premsa francesa alguns periódics d' aquí. La premsa d' Anglaterra, la d' Alemanya, la d' Italia, la de Portugal, etc., han mentit tant com la de Fransa. En quant á l' espanyola, ha mentit forsa també, y si més no ha fet, ha estat perque més no ha pogut.

Aquí van, pera que 'ls nostres lectors riguin ó s'indignin (com millor els semblí) un vol de guatillas que hem cassat:

«Una de las cosas que más influyeron en la revolta á la ciutat de Figueras, fou l'haver mort el teniente coronel del batalló de Figueras á Melilla.»—*Le Matin*, de París.

«Després de la guerra d'Espanya y 'ls Estats-Units, alguns milers de mausers foren venuts als moros pel general Margallo (1) governador de Melilla, y ara aquests moros, forts de sí y ben armats de mausers, són terribles pera 'ls quintos espanyols.»—*New York Times*.

«Desde l'comensament de la campanya de Melilla, totes las *majas* espanyolas portan dol, y 'ls *toreadores*, adolorits per las barbaritats dels rifens, s'han fet tallar aqueixa mena de *qia de porch* que que duhen al catell.»—*The Pelican*, de Londres.

«A Melilla el pa es escàs; pero aixó no té gayre importància, puig els espanyols pobres acostumàr a menjar una pasta anomenada *boroniat*, que's fa ab

(1) Es sabut que aquest general morí á Melilla en la campanya de 1898.

patatas matxacadas, y d'aixó n'hi ha abundo.»—*Le Journal*, de París.

«El diputat don Francesch Macià ha mort á Borjas Blancas, al pretendre deturar á un grup de revoltosos.»—*Daily Telegraph*, de Londres.

«Las cendras de las monjas mortas foren aventadas. Alguns sacerdots moriren al peu dels altars ab el crucifix á la mà.»—*La Epoca*, de Madrid.

«El tren parà á Vilanova y Geltrú, y en els anدرس s'abraóna la multitud sobre un inspector de policia. No s'ha presenciat may espectacle més horroso. Sobre l'inspector caygueren las turbas porque havia intentat detenir á un dels esvalotadors y l'esquarteraren materialment, perque allí quedà cusit á punyaladas y després de mort li tregueren els ulls y cometren ab cadávre horribles profanacions.»—*Heraldo de Aragón*, de Zaragoza.

«A Barcelona s'ha reunit la *Cuneta*, especie de Consell d'autoritats, que's compón del governador civil, del Capità general y del president del Tribunal Suprem.»—*Le Journal*, de París.

«Han sigut fusellats á Barcelona el regidor republicà Emiliiano Iglesias y l' diputat Alexandre Leroux.»—*O Mundo*, de Lisboa.

«Què 'ls en sembla als amics legidors? Això s'escriu *L'Historia*, díu la dita. Y, efectivament, l' historia s'escriu aixís. Figúrinse vostés las mentides que deu haverhi en els milers de planas de *L'Historia Universal* d'en César Cantú.

FULMEN

Al Pla de la Boquería

—Hola, Pigat!

—¿Qué tal Xufia?

—No massa bé. Porto ja set senmanas sense feyna.

—Y això 't sab greu, cap-cigrany? Qui no traballa, no 's cansa.

—Veus?... Això també es veritat, pero 'ls que no tenim renda, ¿com ho hem de fer per menjar, si no es traballant?

—No 'm gasti aquests discursos amarxes, que de debò m' entristeixen.

—Girém full.

—Diges ¿qué hi ha?

—¿Quinas notícias me donas?

—Uyl... Ne sé tot un cabás,

pero... hay que comprimirse.

—¿Qué vols dir?

—Qu' està privat xerrar massa.

—Y si algú xerra, ¿què succeix? ¿Qué li fan?

—Vés á preguntar-ho al núni, que potser t'ho explicarà.

—Noy, gastes molta *jindama*...

—No es *jindama*; es sabé estar en el verdader terreno.

Repara aquí al meu costat qui hi ha.

—Un polisson que 't mira.

L dimars va publicar la premsa barcelonina aquesta nota oficiosa:

«En los fosos del castillo de Montjuich, á donde fué conducido á última hora de ayer tarde desde el cuartel de Atarazanas de esta plaza, ha sido ejecutado á las siete de esta mañana el paisano José Miquel Baró, condenado á la última pena por el consejo de guerra que le juzgó en juicio sumarísimo considerándole autor del delito de rebelión.

»El reo fué asistido por los Hermanos de la Paz y Caridad.»

Ab motiu de la campanya del Riff, escriuen els nostres diaris cada *majaderia* que canta el Credo.

«Volen veure'n una mostra?

L' altre dia va sortirne un que publicava aquesta part:

«*Lata salvadora*.—A un soldado que en la segunda casset compraba latas de sardinas á un vendedor ambulante, una bala se le llevó la lata. Vendedor y soldado, ilesos.»

Ara díguimme:

«Per ahónt se dedueix que aquesta *lata* va ser salvadora?

«Cóm va verificarla la salvació?

«Á qui va salvar?

Ens sembla que, pera que una bala s'escorri per entre dos homes y no 'ls toqui no 's necessita absolutament cap *lata*.

Ab que la bala passi de llarch n' hi ha prou.

«Veritat, senyors tècniches?

Una nota genuinament andalusa que desde Sevilla 'ns transmet el telégrafo:

«En la fachada de la casa donde vive un oficial del ejército que ha pedido el retiro ha aparecido un letrero que dice:

«Aquí vive Prim.»

Sevilla té fama de ser la terra de la *gracia*.

Pero 's veu que també ho es de la *justicia*.

La vuelta del caudillo ó un incidente de la graciosa odisea del ex-emperador:

Arriba l' home á Las Palmas (Canarias) y allí s'entera al detall dels successos ocorreguts darrerament á Barcelona y qu' ell sols coneixia molt per damunt.

Y diu un periódich:

«Se proponía desembarcar anoche (día 11) en la creencia de que, dada su investidura parlamentaria, no encontraría dificultad alguna, pero es lo cierto que después desistió de ello, y ha permanecido sin salir del buque.

»Comió con su familia, haciéndole tertulia algunos amigos.

»Luego trasladóse á bordo del vapor inglés *Durán Casile*, en el que se dirige á Londres...»

«Qué tal?

«Oy que 'l coneixia molt bé el qui va batejarlo ab el nom de Don Prudencio?»

El pobre de 'n Marial no ha pogut aná á festa á La Bisbal.

Y l' infelis Cambó ha hagut de deixar corre l' excursió.

¡Que diguin que no costa sacrificis, el ben estar del poble, als bons patricis!..

Contra la voluntat dels molts partidaris de l' abolició de la pena de mort, á París, ha tornat á funcionar la guillotina.

Ab deu anys de no servir, s' havia rovellat bastant, y, es clar, hi han tingut que posar oli.

Ara vostés pensarán: Per fer anar ben *Latins* aquesta aparells de mort, deu necessitar-se oli de màquines...

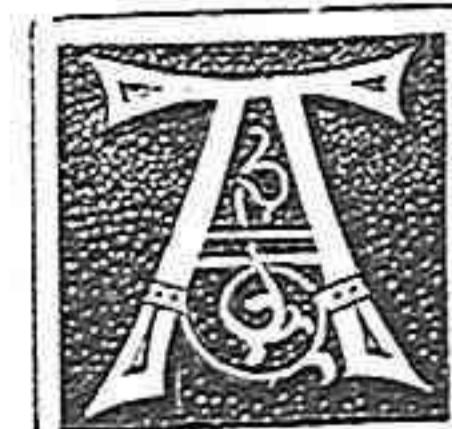
No, senyors... Oli de corp!

A l' hora del *vermouth*, y quan las taules de la «Maison Dorée» y del «Continental», están més plenes de parroquiáns, s' ensopegan á passar per la plassa de Catalunya dos trinxerayres:

—Noy, ¡sabs que noto que hi fa molta calor á Barcelona?

—Home, no es extrany... No veus que 'ls senyors prenen la frescal!...

Petits apólechs

El peu d' un noguer s' hi han escaygut en Pau, en Pere, en Ton y en Jan, petits baylets d' un poble de la vora.

L' arbre es plé de fruyt y abaixa sus branques fins arrán de terra.

En Pau cull una nou y deliriós pega una mossegada á l' escorxa. L' escorxa es aspre y amarga y en Pau, llenant la nou, exclama:

—Malehitisgal, qu' es dolent això!

En Pere cull un' altra nou; treu cuidadosament l' escorxa y la caixala. La nou té la closca dura y la dentadura d' en Pere es encare massa tendre. Per més que la rosegue no 'n pot treure altre cosa que 'l regust de l' escorxa, tendre que li amarga la boca y li embruta les mans y la cara. En Pere diu, llenant furiosament la nou:

—Vagi al diimon! Aixó es massa dur.

En Ton cull una tercera nou; la posa sobre una

pedra plana y cullint un' altra pedra ben grossa hi dona tan bon cop que la nou queda trencada. En Ton separa ab cuidado las escofollas y pot treure la nou sencera ab sos quatre grills intactes. Afanyós de menjarse aquell hermos fruyt, groguench com or vell, se 'l fica sencer á la boca y el troba costós de mastegar y d' un gust poch agradolós. El farcis dels entre grills se li ficà per las dents, y ho escup tot plegat ab fàstich, dihen:

—Ex! Aixó no val res.

En Jan cull la seva nou; arrenca primerament l' escorxa; treca després la closca ab cuidado y separa els quatre grills del fruyt: llavoras pacientment treu la pella tendra dels grills, que li quedan d' una blancor exquisida y menjantse'ls grills d' un saborejant delitosament, exclama:

—Què bonas son las nous!

Y en Jan té rahó. Las nous son bonas, diguin lo que vulguin en Pau, en Pere y en Ton que juran y perjurian que las nous son dolentes, que son duras y que no valen res.

El senyor Tomás sab fil per randa tots els detalls d' un despaig y d' un magatzem, pero ignora del tot lo qu' es un jardí. De l' escola al escriptori y de l' escriptori al despaig del amo, el meritòri Tomaset s' havia tornat el principal senyor Tomás.

Y el senyor Tomás com que era rich volgué una torre á Horta y un jardí á la torre. Y havent sentit á dir á un dependent seu que feya versos, que això de las rosas era una cosa tan bonica, manà que plantessin un bon rosier. Y un dia de Maig al visitar la torre s' adonà d' unes hermosas rosas de cent fullas que omplien d' olor y de bellesa el sen jardí. El senyor Tomás volgué culirne una y va clavar-se una punxa al dit. Llavoras digné, indignat:

—¡Que arrenquin aqueixa porqueria!

El Nando tenia ficada la por al cos de tota la quitzalla del carrer. Y no era que fos dolent, perera noble, generós y lleal; pero protegia als més petits, pegant mormas als grans, y feya donar per forsa als nens rics part del seu berenar als noys pobres. Un dia son pare, enfadat de las sevas entramiadiuras, va tancarlo á un quartó fosch. Per una mica d' escletxa que donava al carrer podia veure'l la quitzalla. Llavoras els cobarts ganassots y els noys rics venjançius, segurs de l' impunitat ab que podian esbravarse, l' insultaren grollerament abocantili tots els més mots del carrer, y fins tirantli algun roch per l' escletxa. En Jaumet, el fill del mestre d' escola, va dirlos:

—Companys, espereu al menys á que pugui defensar-se.

JEPH DE JESPUS

La campanya del Riff

Día 11 d' Agost

Continua la tranquilitat en la plassa. El convoy á las posicions avansadas sortí y torná sense esser hostilitat.

Se verifican proves ab la bateria de canons Schneider, ab excecents resultats.

El fort Camello secundà l' foch, dihen els partes que s' causaren grans destrossas en el camp moro, y que l' enemic tingué moltes baixas.

La calor es sofocant.

S' aixeca un globo militar, comprobant las desgrosses fetas per l' artilleria.

Fa dos días que no 's veu pels campaments al general Marina. Sembla que sofreix una lleugera indisposició gástrica.

Al anar una companyia del regiment de Melilla á ocupar una posició á Sidi-Hamed-el-Hach, hi hagué una topada ab grups de l' harka, resultant per part nostra dos ferits.

Conferencian ab el general Marina cinch moros de Kebdana y quatre de Mazuza. No se sab de lo que tractaren.

Arriba á Alhucemas el creuer *Extremadura*, ab provisió de boca y guerra. Ele moros tirotejaren, sense baixas nostras.

El Penyo de la Gomera també hi ha tiroteig bastant intens.

Día 12 d' Agost

El canoner Pinzón va á la Restinga á portar queviures.

Continua pegantse foch als matorrals y á las figureas de moro que serveixen d' amagatall y trinxera i rifenyos.

A las posicions del general Imaz (Sidi-Hamed-el-Hach) es ferit greument un soldat pels moros.

El convoy es tirotejat, sense baixas.

Se veuen poches grups de moros pels turons.

El penyo de la Gomera es tirotejat pels moros ab nodrit foch. Hi arriba l' canoner General Concha, bombardant als cabilenys.

La guarnició del penyo contestà també als moros, sense baixas.

Día 13 d' Agost

El ministre de Marina dona ordre de que surtin cap á Melilla 'ls creuhers *Carlos V* y *Princesa de Asturias* y l' destroyer *Osado*, que 's troben á Barcelona, deventse's unir á Cádiz els destroyers *Terror* y *Audaz*.

Se relleva la guarnició de Sidi-Hamed-el-Hach.

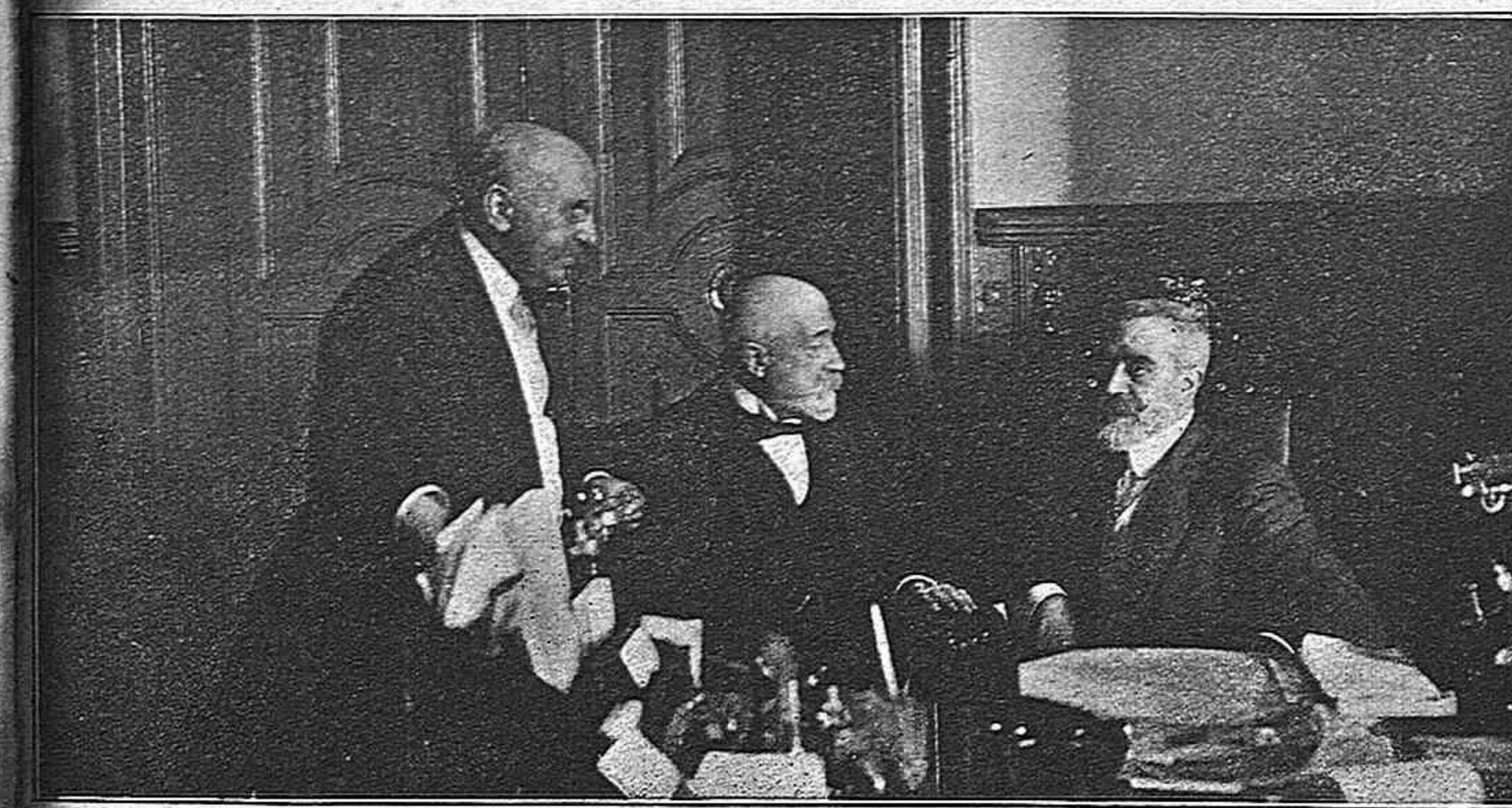
Els moros disparan, causant un ferit.

S' activan els traballs del ferro-carril.

A Alhucemas comparegué un carabo tripulat per moros de las cabilas de Beni-Urraguel y Bocoya, pera conferenciar, pretenent quedarse á la plassa. El comandant militar no ho consentí, entornantse els moros al camp.

Els moros ab dos petits canons, tiran contra l' penyo, demostran bona puntería. Una de las balas

El nou Gobernador civil de Barcelona

DON EVARISTO CRESPO AZORÍN (es el primer de la dreta) conversant ab els Srs. Enciso y Diaz Guijarro.

feu malbé diverses llanxes dels comerciants de la plassa.

Arriba á Alhucemas el canoner Don Álvaro de Bazán, que junta ab la plassa fa foch contra l' enemic, y l' transport *Sevilla*, que no pot acabar de desembarcar las provisións.

Desembarca a Melilla forces del regiment d' húsars de la Princesa, condubits pels vapors *Puerto Rico* y *Cataluña*, procedents de Málaga.

També arriba una draga.

Al Penyo de la Gomera es greument ferit el farmacèutich militar don Leopold Méndez, que manava una companyia de tiradors, morint al endemà a conseqüència de la ferida.

També fou ferit un cabo de canó del General Concha.

El quefe enemic Schaldy recorre l' territori d' algunes cabilas, donant ordres en previsió de l' avans dels espanyols.

Día 14 d' Agost

Arriban á Melilla diversos militars inglesos y norteamericans, que venen com a corresponsals de periódichs.

Segueix la calma y fa molta calor.

Se sab que l' harka ha acordat atacar á las cabilas amigas d' Espanya, las quals demanan al general Marina que las acullen en el seu camp.

Acaba l' desembarcament de las forces de caballeria que completan l' efectiu de las tropas espanyolas que han d' empredre las operacions d' avans.

Un dels globos cautius es traslladat á sis kilòmetres més apropi del poblat de Nador, pera fer desde allí observacions.

En el camp moro hi ha poch moviment. A la nit se venen grans fogueras en el Gurugú. Durant el dia el foch ha sigut feble.

A Alhucemas han continuat els moros fent foch contra la plassa, contestant aquella ab foch lent de fusells y de canó.

Al camí de Si-Musa es ferit lleument un soldat. Sense novetat sortí y torná el convoy.

Els moros, per primera vegada, tirotejan el globo militar.

Día 15 d' Agost

A la matinada foren fortament canonejades las posicions dels moros. També hi hagué tiroteig de fuselleria.

Alguns grups de moros, aproveitant las ombras de la nit, s' havien escorregut pels barrancs dels voltants de Frajana, pera atacar als cabilenys adictes á Espanya. Sortí á combatre als agressors la policia indígena, haguent un foch, sense baixas nostras, al que diverses baterías cooperaren.

Al mateix temps, al ferse l' relleu d' una companyia de guarnició á la segona caseta, altres grups de moros tirotejaren inconsistents als soldats. Del Hipòdrom sortí una columna protectora que també fou hostilizada. Las baterías de montanya entraren en acció. El combat durà fins á la vuit del matí.

Poch després, mentres se deya missa en el campament, els moros tornaren á fer foch.

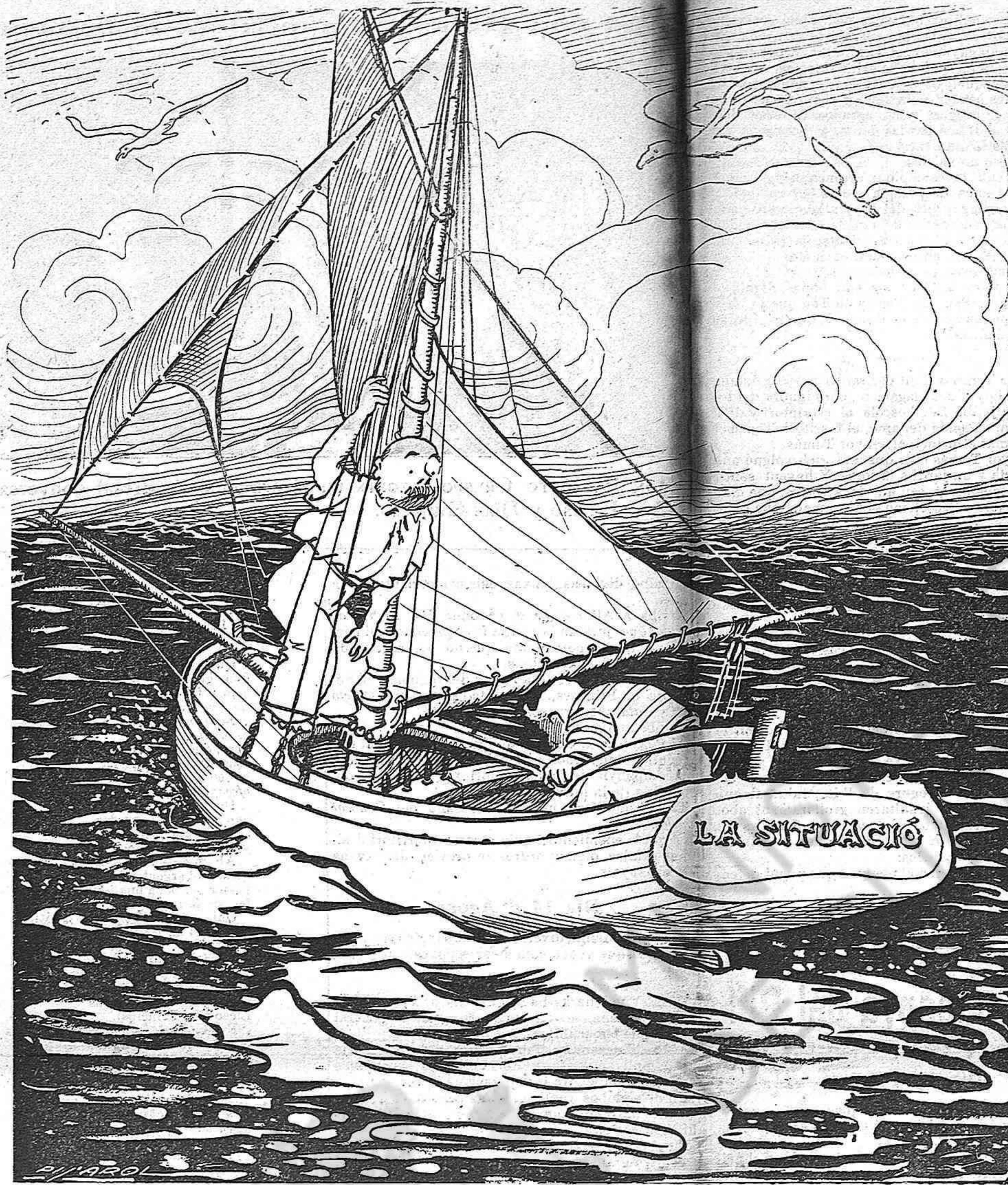
Durant el dia se veieren en las estribacions del Gurugú grups de moros molt més nombrosos que els dials anteriors.

Arriba l' esquadra á Melilla.

A la tarda l' convoy es atacat. Ecls espanyols tinquen un ferit lleu. Sembla que las baixas dels moros foren nombrósas.

Arriba l' vapor *Ciudad de Cádiz* ab quefes, oficials y soldats y ab material.

BANYES

—Noy, sembla que 'l temporal va calmant...

«Acaba de sentirse un terremoto molt intens.»
Comentari:
No hi ha efecte sense causa.

En Jaumet ja té promesa,
en Jaumet se 'ns vol casar...
«Que's casí, que tindrán dona,
més de quatre pensarán.»

Son en gran número els propietaris que ofereixen
les seves fincas per llogar a les comunitats perjudicades
ab motiu de la crema.

Y's comprén.

Apart de que ab això fan una obra caritativa, es
lo que denhen dirse ells:

—Tractantse de religiosos, molt serà que no paquin religiosament.

Continúan celebrantse á tot arreu funerals y més
funeràls per l'ànima de don Carlos.

—¿Cóm es que li dedican tantas missas? —dirán
vostès, justament intrigats.

Nosaltes tenim la clau del enigma:
Perque volen demostrar als poches que ho ignoraven
que 'l difunt Pretendent va ser un gran pecador.

«M' estimas? —li va escriure ella;
«Molt! —li respondéu 'l soldat.
Y en novas cartas van dirse:
«Fins ahont?... «Fins á Zeluán.»

El Czar de totas las Russias ha declarat que vol
anar á Messina, á pesar de les contínues oscilacions
sísmicas qu'encare s'hi deixan sentir.
Amich Nicolau, permétem que t'ho digui:
Aixó que vas á fer en una temeritat.
¿Quí t'fa ficar en terreno esllavissadís?
¿Encare no'jtronollas prou á casa teva?...»

—El manifest de la Dreta
s'enviará per tota Espanya:
als diputats, als ministres,
als senadors, á las classes
passivas, als periódichs...
—Sí, vaja... una gran tirada!

S'ha celebrat á Roma el sisé aniversari de la
coronació de Pío X.

Sis anys de captiveri! setanta dos mesos de jas de
palla, pobre presoner del Vaticà!

Si'n deu haver sofertas de privacions y molestias
ab tant terreno per passejar, ab el fonógrafo, ab els
lleóns, ab l'automòbil, ab els mil regalos que li han
fet d'ensu qu'ei Papal...

Pero á n'ell, com qu'és modest y de la rassa dels
màrtirs, tots els flagells li semblan gràcias del bon
Déu, y tot sovint exclama: —Per estar al cel, no més
me falta ue aeroplà.

ENDEVINALLES.

XARADA

AL AMICH A. S. MATRÁS AB MOTIU DE SA VISITA

*Amiko kara: Mi legis
la caradon... noy, perdónam,
que desde ja fai uns quants dies
tinch tan ficut á la closca
aquest idioma Esperanto,
que ara al agafar la ploma
per engipond una ratlla
ab que poder corresponde
á las que tú, ab molt de garbo
m' endressares, la resposta
mitj distret te la escrivia
en aquell bonich idioma.*

Be, donchs, ja ens entrevistárem,
ja 'ns coneixem... las personas
respectivas, teva y meva.
Al saber tres-hu-segona-
tercera, vaig alegrarme
mes que un nen ab gorra nova.
Vindrà 'l bon amich Matrás
á visitar Tarragona
y als seus amichs que aquí té
y á las nenes tan xamossas...»

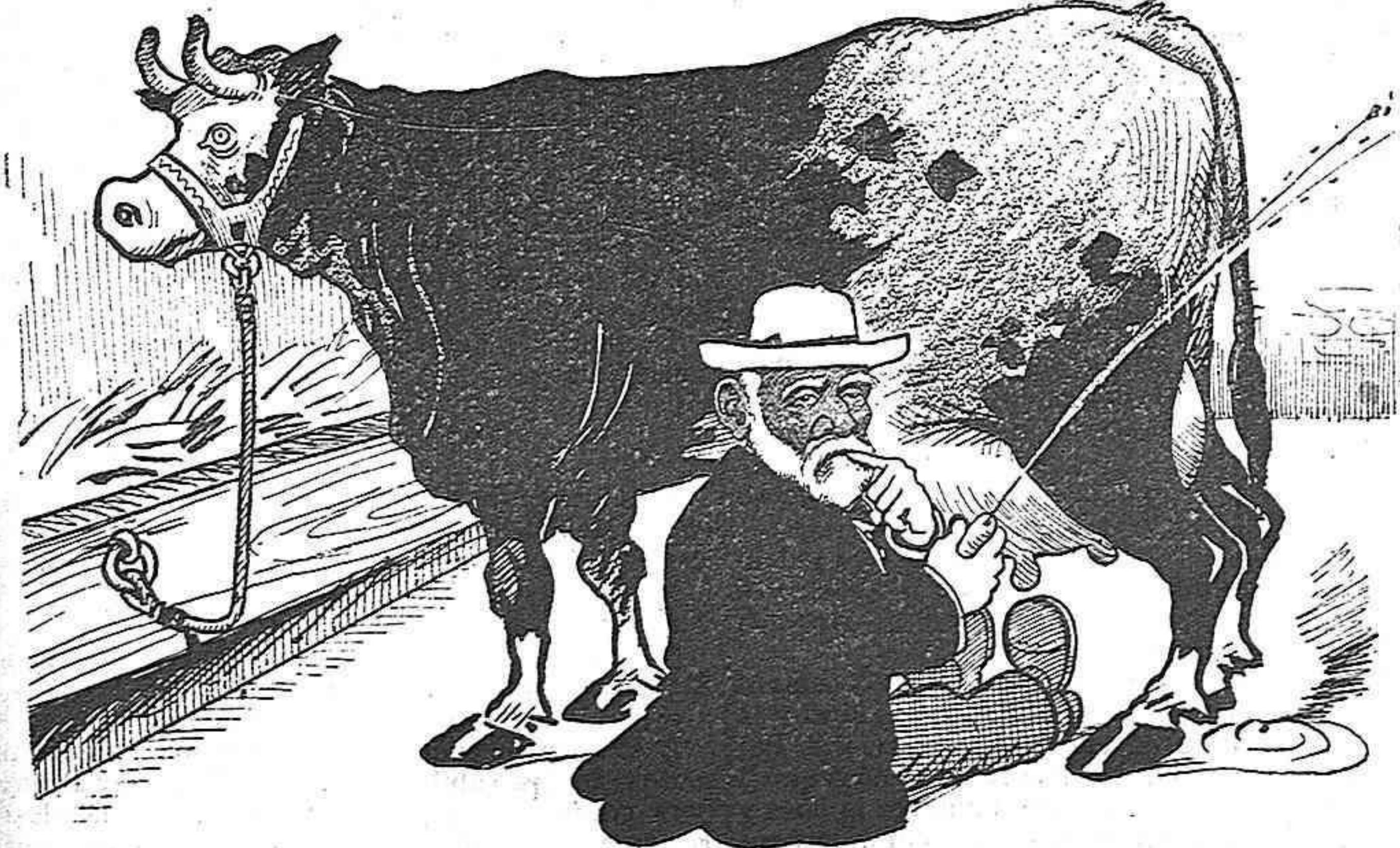
Ja ho has vist tot. Com dos fos
un somni color de rosa,
volant passá aquell diumenge
entre mitj de belles coses.
Junt ab el amich Homedes,
vaig estar ab ta agradoosa
companyia y la dels altres
excursionistas, molt bona
per cert també y que tots feyan

una numerosa colla,
esperant que cinc-girada
repetida 's fassí prompte,
per mes que ara, —ibé, jo ho deya! —
és a nosaltres que 'ns toca
el venir á visitarvos
á la vostra Barcelona.

Però si ara 't deya, en sério,
qu' aquella nineta rossa
que 't va conéixer, al veure
que duyas dol de tres sogra,
y que 'm sembla que 's diu Quarta-
tercera, ó Pepa, ó Rosa,
me pregunta cada dia,
y cada moment que 'm trova

LAS VACAS DE DON ALACANDRO

Un pérít en la materia

—No sé si es ilusió ó qué, pero jo trobo més bona la llet municipal.

per tú, jeh que sens' repara
me total un' altra volta,
mes que per veure ma fatxa
per parla ab ella una estona?...
Prou, Matrás, m'allargo massa.
Guardo la camilla al cove.
Saluda á J. Staramsa
mon amich, rey de la broma,
á l'Amarats, J. A. Víñas,
y altres d'aquests que fan tropa.

Ara que están acabadas
las ratillas á tú endressadas,
veig que he fet poqueta broma:
noy, pel versos y xaradas
ja tinch rovell á la ploma!

A. RIBAS LL.

TARJETA
E. SABAT
LLERS

Formar ab aquestes lletras degudament combinadas el
titul d' una comèdia catalana.

A. B. (a) LO RECTOR DE VALLFOGONA
GEROGLÍFIC COMPRIMIT

V I

R. A. (a) PAU DE LAS CALSAS CURTAS

CORRESPONDÈNCIA

Caballers: Paquito, Ramón Valls, Un Sportista, Antoni Jumell, Joan Antich Puig, Pepita Utset y Turró, Un que li agraden les flors; Jaume Marcé, Un jove de 17 anys, Un xaradista, L. Francesch, Miquel Massalleas, y R. C. (Juli Borrell): Prou d'aquest coll!

Caballers: Un pavero, A. Pit, Pakat Illa I., Joseph Testagorda (a) Ciclista, Pere Cortacans (Llegidor de LA CAMPANA), Ramiro Espinosa y Espinosa, E. Romagosa, Dos Periquins, Pere Casablancas Sagrera, Joseph S. Jansá, Un que està enamorat, Un lector, y R. Porón: En bonhora vingan!

Caballers: C. Ll. y C.: Fins aquí nosaltres no li havem dit una sola paraula impertinent. «Venjansa, diu?.. No sé de què. Aviat s'arbara la gent del llamp. Mirí que l' delataré ala «Lliga del Bon Motz...» —Arnaud: Del cinch cantars que m' envia, ni un ne puch aprofitar... (Per xó no s'ha d'enfadat; qui sab?... potsé un altre dia...) —J. Torrens: Dispensi que li digui, pero, això de somiar ab las carícias d'una femina ardent y despatxar-se abrazat al coixí, ho trobo d'escassa originalitat y de pessíssimes conseqüències. —X. Salvador: Si, senyor, té condicions; ja lo crech!... Vosté observa ab bon ill y apunta bé, ab la ventatja de que escriu correctament. Treballi per vosté mateix, sense la febre de publicar, una bona temporada, y no dupti que llegard. —H. N. y M.: Miraré d'aprofitar el sonet qu'envia. Pero, avans de publicarli, 'ns permetrà que li retoquem una mica, per que aquell vers que diu:

*d'un pou al altre, seguint sa carrera,
al nostre modo d'entendre, té una accentuació defectuosa. —Ll. B. y Bou: Rebut, y moltes mercés. Això es escriure ab trassa y cuan sentimiento! —Pep Sistell: Estich convensudissim de que l' pensament qu'enclouen aquestes tres estrofes mal girbadas es delicat y poètic y amorós, pero queda tant amagat, que s'ha de tenir una gran forsa de voluntat per descobrirlo. Potser arreglat... qui sab!... Si 'm sobra mitja horeta, veuré de posarli las meves pecadoras mans. —Manel Noél: Gracias per las notetas que s'ha servit enviarnos. Espero que pera 'la Almanachs esmolà ben bé la punta del llíp. De vosté afectissim, etc... —Joseph Polàs: Miraré de que vagi... arreglat, per xó, ey!... Que aviat haurém de posar com el sabaters d'escaleta: «Se hacen composturas.» —Binetta: Els seus dibuixos tenen molta semblanza ab alguns dels caprichos de 'n Goya. Això, per vosté, será un mérit, jo!... Donchs pera mí es una desventura. En aquest punt confesso tenir molt mal gust... y me'n alabo. —Badó: ¿Que no he vu, senyor Badó, que això 'ns ho taxarián á la Censura? —Y que, si passava, y després s'hi fixavan li podrà costar la coca un pa de nou lliures?... Senyor Badó, no val á baba. —J. Verdaguér y B.: En el número corresponent a aquesta setmana no ha pogut ser perque la secció de trencacaps ja estava composta. Faré els possibles de que vagi á la pròxima... —Pius T de J.: Es mansoya. J. T. El fet tindrà molt interès per la localitat, però no pera la majoria dels nostres lectors.*

Imprenta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.